

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Katero sodišče je pristojno?

Katero sodišče je pristojno?

Hrvaška

1 Ali se moram obrniti na redno civilno sodišče ali na specializirano sodišče (na primer delovno sodišče)?

Vloga se v obravnavo predloži stvarno ali krajevno pristojnemu sodišču, v primeru posebnega spora pa specializiranemu sodišču. Samo Zagreb (*Grad Zagreb*) ima občinsko civilno sodišče (*Općinski građanski sud*) in občinsko delovno sodišče (*Općinski radni sud*) kot specializirani sodišči za tovrstne zadeve, drugod pa imajo pristojnost načeloma občinska sodišča (*Općinski sudovi*).

2 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna redna civilna sodišča (tj. sodišča, ki so pristojna za take zadeve)?

Pravila o tem, katero sodišče je pristojno, vsebuje zakon o civilnem postopku.

Natančneje, vloga se vložijo pri krajevno pristojnem sodišču, ki je na splošno pristojno za toženca, tj. pri splošno krajevno pristojnem sodišču glede na začasno ali stalno prebivališče toženca oziroma njegov registrirani sedež, če je toženec pravna oseba. Če gre za spor zoper državo, mesto Zagreb, kraje ali občine, se splošno krajevno pristojno sodišče določi glede na kraj organa zastopstva tožene stranke.

Vendar pa za spore zoper Republiko Hrvaško velja, da se splošno krajevno pristojno sodišče določi glede na kraj na Hrvaškem, v katerem ima tožnik stalno prebivališče ali registrirani sedež. Če tega na Hrvaškem nima, je za spore zoper Republiko Hrvaško splošno krajevno pristojno sodišče, ki je pristojno na območju hrvaškega parlamenta (*Hrvatski Sabor*).

2.1 Ali obstaja razlika med nižjimi in višjimi rednimi civilnimi sodišči (npr. okrožna sodišča kot nižja sodišča in regionalna sodišča kot višja sodišča) in če je tako, katero sodišče je pristojno za mojo zadevo?

Razlikuje se med nižjimi in višjimi sodišči. Občinska sodišča (*Općinski sudovi*) in gospodarska sodišča (*Trgovački sudovi*) so sodišča prve stopnje, županijska sodišča (*Županijski sudovi*) in višje gospodarsko sodišče Republike Hrvaške (*Visoki trgovački sud RH*) pa so pritožbena sodišča. Natančneje, županijska sodišča odločajo o pritožbah zoper odločbe občinskih sodišč, višje gospodarsko sodišče Republike Hrvaške pa odloča o pritožbah zoper odločbe gospodarskih sodišč.

Županijska sodišča in višje gospodarsko sodišče Republike Hrvaške so lahko sodišča prve stopnje le v primerih, ki so kot taki posebej določeni, pritožbe zoper njihove odločbe pa se vložijo pri vrhovnem sodišču Republike Hrvaške (*Vrhovni sud RH*).

Višja sodišča so torej pristojna za obravnavo tožb le v izjemnih primerih, kadar nižja sodišča razglasijo, da niso pristojna, in zadevo predložijo v nadaljnjo obravnavo.

2.2 Krajevna pristojnost (je sodišče v mestu A ali mestu B pristojno za mojo zadevo?)

Odločitev o tem, katero sodišče je pristojno za posamezni primer, je odvisna od različnih okoliščin, vendar je pristojno sodišče praviloma tisto, ki je splošno krajevno pristojno za toženca.

2.2.1 Splošno pravilo krajevnosti

Osnovo pravilo krajevnosti je stalno ali začasno prebivališče toženca ali registrirani sedež toženca, če je ta pravna oseba.

2.2.2 Izjeme od splošnega pravila

2.2.2.1 Kdaj lahko izbiram med sodiščem v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo) in drugimi sodišči?

2.2.2.2 Kdaj moram izbrati drugo sodišče namesto sodišča v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo)?

2.2.2.3 Ali lahko stranki izbereta sodišče, ki običajno ne bi bilo pristojno?

Izjeme od osnovnega pravila splošne krajevnosti so določene v zakonu o civilnem postopku (v členih 50–66), kjer so navedeni primeri posebne krajevnosti, ki se uporabljajo za sospornike, spore glede zakonitega preživljanja, odškodninske spore, spore v zvezi s pravnim varstvom na podlagi jamstva proizvajalca, spore med zakoncema, spore glede ugotovitve ali zavrnitve očetovstva ali materinstva, spore glede nepremičnega premoženja in motenja posesti, spore glede zrakoplovov in plovil, določitev pristojnosti za osebe, za katere v Republiki Hrvaški ni mogoče določiti splošne krajevnosti, določitev pristojnosti glede na kraj podružnice pravne osebe, pristojnost glede na kraj zastopništva tuje osebe v Republiki Hrvaški, pristojnost v sporih, ki izhajajo iz razmerij z organizacijskimi enotami oboroženih sil Republike Hrvaške, pristojnost v sporih, ki izhajajo iz razmerij na področju dednega prava, pristojnost v sporih v okviru izvršilnih in stečajnih postopkov, pristojnost glede na kraj plačila, pristojnost v delovnih sporih ter vzajemna pristojnost za tožbe zoper tuje državljane.

V navedenih primerih lahko tožnik vedno izbere drugo sodišče, ne tistega, ki se določi na podlagi splošnega pravila glede na kraj, v katerem prebiva toženec, pri čemer se ta drugačna izbira od njega ne zahteva.

Nazadnje, stranke se lahko v skladu s členom 70 zakona o civilnem postopku dogovorijo o krajevni pristojnosti drugega stvarno pristojnega sodišča, vendar le, če ne gre za sodišče z izključno pristojnostjo.

3 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna specializirana sodišča?

Glede na to, ali gre za civilno ali gospodarsko zadevo, je mogoče vlogo vložiti pri občinskem sodišču (*Općinski sud*) ali gospodarskem sodišču (*Trgovački sud*), v Zagrebu pa jo je v primeru delovnega spora mogoče vložiti tudi pri občinskem delovnem sodišču (*Općinski radni sud*).

Zadnja posodobitev: 28/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.